

**ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ТУКАЙ МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ
«ИСКЕ АБДУЛ АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ»
МУНИЦИПАЛЬ БЕРӘМЛЕГЕ**

КАРАР

«29» апрель 2019 ел

Иске Абдул авылы

№ 4/2

**Татарстан Республикасы Тукай муниципаль районы Иске Абдул авыл жирлеге жирле
үзидарә органнары законнары һәм муниципаль норматив хокукый актлары үзгәрешләренә
мониторинг үткәрү турында нигезләмәне раслау хакында**

Татарстан Республикасы Тукай муниципаль районы Иске Абдул авыл жирлеге жирле үзидарә органнары тарафыннан кабул ителгән (бастырылган) законнар һәм муниципаль норматив хокукый актлар үзгәрешләренә мониторинг үткәрү буенча Татарстан Республикасы Тукай муниципаль районы жирле үзидарә органнары эшен камилләштерү максатында, Татарстан Республикасы Тукай муниципаль районы уставына таянып,

Татарстан Республикасы Тукай муниципаль районы Иске Абдул авыл жирлеге Советы

КАРАР БИРДЕ:

1. Татарстан Республикасы Тукай муниципаль районы Иске Абдул авыл жирлеге жирле үзидарә органнары законнары һәм муниципаль норматив хокукый актлары үзгәрешләренә мониторинг үткәрү турында нигезләмәне расларга.

2. Татарстан Республикасы Тукай муниципаль районы Иске Абдул авыл жирлеге жирле үзидарә органнарына:

нормалар ижат итү эшчәнлегендә әлеге карарның 1 пункты белән расланган нигезләмәгә таянырга;

жаваплы затлар буларак билгеләнгән муниципаль хезмәткәрләрнең вазыйфай инструкцияләренә тиешле үзгәрешләр кертергә.

жаваплы зат буларак билгеләнгән муниципаль хезмәткәрләрнең вазыйфай инструкцияләренә тиешле үзгәрешләр кертергә.

3. Әлеге карарны Татарстан Республикасы Тукай муниципаль районы Иске Абдул авыл жирлеге Уставы белән билгеләнгән тәртиптә бастырып чыгарырга, шулай ук аны Интернет мәгълүмати-телекоммуникация челтәрендә Татарстан Республикасы Тукай муниципаль районының рәсми сайтында урнаштырырга.

5. Әлеге карар үтәлешен контрольдә тотуны Татарстан Республикасы Тукай муниципаль районы Иске Абдул авыл жирлеге Башлыгы урынбасарына һәм Башкарма комитет Житәкчесенә йөкләргә.

6. Әлеге карар рәсми басылып чыккан көннән соң ун көн узгач үз көченә керә.

Иске Абдул авыл жирлеге Башлыгы,
Совет Рәйесе

Р.Х.Сафина

Татарстан Республикасы
Тукай муниципаль районы Иске
Абдул авыл җирлеге муниципаль
берәмлеге Советының 2019 елның
«29» апрель 4/2 санлы карарына
кушымта

**Татарстан Республикасы Тукай муниципаль районы Иске Абдул авыл җирлеге
җирле үзидарә органнары законнары һәм муниципаль норматив хокукый
актлары үзгәрешләренә мониторинг үткәрү турында
нигезләмә**

I. Гомуми нигезләмәләр

1. Татарстан Республикасы Тукай муниципаль районы Иске Абдул авыл җирлеге җирле үзидарә органнары законнары һәм муниципаль норматив хокукый актлары үзгәрешләренә мониторинг үткәрү (алга таба – мониторинг, муниципаль актлар, җирле үзидарә органнары) җирле үзидарә органнарының үз вәкаләтләре чикләрендә муниципаль актларны кабул итүне (бастыруны), үзгәртүне яки үз көчен югалткан дип тануны (гамәлдән чыгаруны) тәмин итү өчен мәгълүмат җыю, гомумиләштерү, анализлау һәм бәяләү буенча системалы, комплекслы һәм планлаштырылган эшчәнлеген күздә тоту.

2. Мониторинг җирле үзидарә органнары тарафыннан үткәрелә.

3. Җирле үзидарә органнары мониторинг үткәргәндә муниципаль берәмлек Советының юридик бүлеге һәм башка җирле үзидарә органнары белән хезмәттәшлек итәләр.

4. Мониторинг үткәрү өчен җирле үзидарә органнарында җаваплы затлар билгеләнә.

5. Мониторинг максатлары:

федераль һәм республика законнарына туры китерү максатында, муниципаль актларны кабул итү, үзгәртү һәм аларның үз көчләрен югалтуын тану ихтыяжларын ачыклау;

муниципаль актларда коллизияләренә, каршылыкларны, кимчелекләрне, хокукый жайга салуда кабатлауларны бетерү;

җирле үзидарә органнарының норматив хокукый базасын системалаштыруны тәмин итү;

муниципаль актларда коррупциячел факторларны ачыклау;

кирәк булмаган (актуальлеген югалткан) яки гамәлдә кулланылмаган муниципаль актларны яисә аларның аерым нигезләмәләрен (нормаларын) ачыклау;

хокук куллану нәтижәлеген арттыру; муниципаль актларны гамәлгә ашыруның нәтижәлеген киметүче факторларны ачыклау;

муниципаль актларның үтәлешенә җирле үзидарә органнарының тиешле бүлекчәләре тарафыннан контрольне гамәлгә ашыруга булышлык күрсәтү;

нормалар иҗат итү процессын камилләштерү буенча тәкъдимнәр эшләү.

6. Мониторинг түбәндәге үзгәрешләренә җыю, гомумиләштерү, анализлау һәм бәяләүне үз эченә ала:

федераль конституцион законнар, федераль законнар, Россия Федерациясенә закон актларында;

Россия Федерациясе указлары, Россия Федерациясе Хөкүмәте карарлары, башкарма хакимиятнең федераль органнары норматив хокукый актлары, федераль дәрәжәдәге башка норматив хокукый актларда;

Татарстан Республикасы законнары һәм башка норматив хокукый актларында;
Татарстан Республикасы Тукай муниципаль районы Иске Абдул авыл жирлегенә уставында.

7. Мониторинг үткәргә нигез булып тора:

федераль һәм республика законнары актларына үзгәрешләр кертү;
аерым бер хокукый жайга салу өлкәсендә муниципаль актларны куллануны анализлау;

прокуратура органнары мәгълүматы;

муниципаль актларны камилләштерү кирәклегенә яки кимчелекләргә турында массакуләм мәгълүмат чаралары хәбәр;

гражданның, юридик затларның, шул исәптән иҗтимагый, фәнни, хокук саклау һәм башка оешмаларның, шәхси эшмәкәрләрнең, дәүләт хакимияте органнарының, муниципаль берәмлекләрнең вәкилләкләргә органнары депутатларының муниципаль актларның камил булмавы турында, шул исәптән түбәндәгеләргә үз эченә алган мөрәжәгатьләргә:

Татарстан Республикасы муниципаль норматив хокукый актлар регистрына кертелгән муниципаль актларга карата Татарстан Республикасы Юстиция министрлыгы тарафыннан үткәрелгән хокукый экспертиза бәяләмәсе;

вәкаләтле затлар тарафыннан билгеләнгән тәртиптә муниципаль актларга коррупциягә каршы эзләнгән экспертиза бәяләмәләре;

жирле үзидарә органнары үткәрә торган конференцияләрнең, семинарларның, гавами тыңлауларның, иҗтимагый фикер алышуларның һәм башка чараларның йомгаклау документлары.

II. Мониторинг үткәрү тәртибе

8. Жирле үзидарә органнары әлегә Нигезләмәнең 4 пункттында күрсәтелгән жаваплы затлар белән үзара бәйләнештә үз компетенциясендә булган мәсьәләләр буенча мониторинг үткәрәләр.

Мониторинг үткәрү максатында, эшче төркемнәр төзелергә, киңәшмәләр, консультацияләр үткәрелергә, кирәкле мәгълүмат соратып алырга, Татарстан Республикасының башка муниципаль берәмлекләргә, Россия Федерациясе субъектлары тәҗрибәсе өйрәнелергә, башка эш формалары кулланылырга мөмкин.

9. Мониторинг түбәндәгеләргә анализ аша башкарыла:

әлегә нигезләмәнең 6 пункттында күрсәтелгән актлар;

федераль, республика һәм муниципаль дәрәжәдәге норматив хокукый актларны дөгьвалау эшләргә буенча суд актлары (суд практикасы) ;

прокурор актлары.

10. Жирле үзидарә органнарының норматив базасына мониторинг үткәрү, , анализлауны гамәлгә ашыру шулай ук мониторинг нәтиҗәләргә буенча башкарылган

нормалар ижат итү эше йомгакларын ныгыту максатында, муниципаль берәмлекнең жирле үзидарә органнарында муниципаль норматив хокукый актлар реестрларын оештыру һәм алып бару тәртибе турында муниципаль берәмлекнең вәкиллекле органы карары нигезендә алып барылучы муниципаль норматив хокукый актлар реестрлары файдаланыла.

11. Мониторингны гамәлгә ашыру процессын оптимизацияләү өчен, мәгълүмат системаларының автоматлаштырылган сервислары кулланыла (контрактлар, аларның операторлары белән килешүләр төзүгә бәйле күрсәтелгән мөмкинлекләр булганда), алар түбәндәгеләрне тәмин итә:

Россия Федерациясе белешмә-хокукый системаларына контрольга куелган закон һәм башка норматив хокукый актларга үзгәрешләр турында мәгълүмат керү;

Россия Федерациясе белешмә-хокукый системаларының хокукый жайга салу өлкәләре буенча яңалыклардан мәгълүмат керү;

«Кодекс» мәгълүмат компаниясенең «Региональ законнар аналитигы» автоматлаштырылган мәгълүмат системасыннан муниципаль актларның законнарга туры килмәве турында мәгълүмат керү.

Мониторингны гамәлгә ашыру процессын оптимальләштерү максатында, башка мәгълүмат системалары сервислары файдаланылырга мөмкин.

12. Муниципаль хокукый актларны кабул итүне (бастырып чыгаруны), үзгәртүне яки үз көчен югалткан дип тануны (гамәлдән чыгаруны) тәмин итү өчен, элекке нигезләмәнең 9 пункттында күрсәтелгән анализ белән бергә, мониторингны гамәлгә ашырганда, түбәндәге критерийлар буенча муниципаль актларны куллану практикасы турында мәгълүмат гомумиләштерелә һәм бәяләнә:

кеше һәм гражданның гарантиялэнгән хокукларын, ирекләрен һәм законлы мәнфәгатьләрен үтәү;

муниципаль актларны кабул итү (бастырып чыгару) зарурлыгы билгелэнгән, зур юридик көчкә ия норматив хокукый актлар булу;

муниципаль акт чыгарганда, жирле үзидарә органы компетенциясе чикләрен саклау;

муниципаль актта коррупциячел факторлар булу;

ижтимагый мөнәсәбәтләрне хокукый жайга салуда тулылык;

хокук нормаларында коллизия;

юридик-техник характердагы хаталар булу;

кулланганда, муниципаль акт нигезләмәләренең мәгънәсен бозу;

муниципаль хокукый актны кулланганда, хокуксыз яисә нигезсез карарлар, гамәлләр (гамәл кылмау);

норматив хокукый актларны куллану тәҗрибәсе булу;

норматив хокукый актларны куллануның бертөрле практикасы булмау;

муниципаль актны аңлату мәсьәләләре буенча гаризалар булу (саны) һәм эчтәлегә;

муниципаль акт белән жайга салынган мөнәсәбәтләргә бәйле рәвештә мөрәҗәгать итүчеләрнең таләпләрен канәгатьләндерү (канәгатьләндерүдән баш тарту) турында закон көченә кергән суд актлары һәм аларны кабул итү нигезләре булу (саны).

13. Федераль һәм республика законнарына үзгәрешләр мониторингы

нәтижеләре буенча муниципаль актларга үзгәрешләр кертүгә китерү очрагы ачыкланганда, жирле үзидарә органнары тарафыннан:

муниципаль актка үзгәрешләр кертү турында, муниципаль актның үз көчен югалтуын тану турында, яңа муниципаль акт кабул итү турында тиешле муниципаль акт проектлары эшләнә;

муниципаль актларны күбрәк юридик көч актлары белән тәңгәлләштерүгә юнәлдерелгән башка чаралар күрелә.

14. Муниципаль актларны үзгәртү ихтыяжы тудыручы федераль һәм республика законнары актларына үзгәрешләр кертелгән очракта, мониторинг федераль яки республика актын чыгарганнан соң 30 көн эчендә үткәрелә.

Мониторинг үткәрүгә нигез булып гражданның, юридик затларның, шәхси эшмәкәрләрнең, дәүләт хакимияте органнарының, муниципаль берәмлекләрнең вәкилләклә органнары депутатларының мөрәжәгатләре, шулай ук прокуратура мәгълүматы торса, («Россия Федерациясе прокуратурасы турында» Федераль закон белән билгеләнгән срокларда карала торган прокурор жавабы актларыннан тыш), мониторинг алар кергән көннән 30 көн эчендә гамәлгә ашырыла. Күрсәтелгән очрактарда мониторинг үткәрү нәтижеләре турында мөрәжәгать иткән затка хәбәр итә.

Федераль һәм республика законнары актларының ерак перспективада үз көченә керә торган үзгәрешләре ачыкланган очракта, жирле үзидарә органнарының норма чыгару эшчәнлегенә планнарына тиешле төзәтмәләр кертү турында тәкъдимнәр кертелә.

III. Мониторинг нәтижеләрен тормышка ашыру

15. Мониторинг нәтижеләре буенча муниципаль акт проектын эшләү һәм муниципаль акт кабул итү, әлегә нигезләмәнең 14 пункты өченче абзацында күрсәтелгән очрактан тыш, федераль һәм (яисә) республика законнарының тиешле акты үзгәртелгән мизгелдән ике айдан да соңга калмыйча үткәрелә.

16. Мониторинг үткәрү өчен җаваплы затлар мониторинг нәтижеләре турында жирле үзидарә органнары җитәкчеләре алдында хисап аеннан соң килүче айның 5 числосыннан да соңга калмыйча хисап тотат.

16.1. Мониторинг нәтижеләре турында хисап (мәгълүмат) түбәндәгеләрне үз эченә ала:

мониторинг үткәрү объекты турында мәгълүмат;

мониторинг үткәрүне башкаручылар турында мәгълүмат;

мониторинг үткәрү вакыты турында мәгълүмат;

хокукый җайга салу предметына кыскача характеристика, мониторинг үткәрүгә нигезләр.

16.2. Мониторинг нәтижеләре турында хисап (мәгълүмат) түбәндәгеләрне үз эченә алырга мөмкин:

хокукый җайга салуның ачыкланган проблемалары турында мәгълүмат;

муниципаль актларга үзгәрешләр кертү һәм (яки) яңа муниципаль актларны кабул итү, гамәлдән чыгару зарурлыгы турында тәкъдимнәр;

тиешле хокукый мөнәсәбәтләр өлкәсендә хокукый җайга салуны

камилләштерүгә юнәлдерелгән мониторинг нәтижеләренә нигезлэнгән башка нәтижеләр һәм тәкъдимнәр.

17. Мониторинг нәтижеләре буенча кабат кабул ителгән муниципаль актлар законнар белән билгелэнгән тәртиптә һәм срокларда Татарстан Республикасы муниципаль норматив хокукий актлары регистрына кертү өчен жиберелә.

Әлеге регистрга кертү өчен мониторинг нәтижеләре буенча ачыкланган, аңа кертелмәгән муниципаль актлар жиберелә.

18. Мониторинг нәтижеләре буенча хокукий норма чыгару процессын камилләштерү буенча тәкъдимнәр хәзерләнәргә мөмкин.

IV. Җаваплылык

19. Мониторинг үткөрү һәм хокукий иҗат итү эшчәнлегенә өчен җаваплы затлар мониторингны оештыру, шулай ук муниципаль актларны җирле үзидарә органнары карамагында булган тиешле хокукий җайга салу өлкәсендәге федераль һәм республика законнарына туры китерү өчен шәхси (шул исәптән дисциплинар) җаваплы.

20. Мониторинг йомгаклары буенча тискәре нәтижеләр өчен, шул исәптән гражданнарга, юридик затларга, җәмгыятькә һәм дүләткә зыян китергән гамәлләр (гамәл кылмау) өчен законнар нигезендә җирле үзидарә органнары җитәкчеләре җаваплы.